

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/101/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620201619
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2020:4620201619.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom Mgr. Matúšom Staríčkom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: F. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, dieťa matky: F. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G.. E. XXXX/X, V. a otca: Š. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXX/X, t. č. E. B. X, X., o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

r o z h o d o l :

I. Súd z v y š u j e výživné otca na maloletú F. L., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 100 eur mesačne na sumu 170 eur mesačne s účinnosťou od 02.07.2020.

II. Nedoplatok otca na zročnom výživnom za obdobie od 02.07.2020 do 30.09.2020 vo výške 207,74 eur sa otcovi povoľuje zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 10 eur splatných spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku k rukám matky s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

III. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 11P/155/2010-45 zo dňa 27.10.2010 v časti výšky výživného.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 02.07.2020 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú F. L., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 100 eur na sumu 200 eur mesačne s účinnosťou od 01.07.2020. Návrh matka odôvodnila tým, že od poslednej úpravy výšky výživného rozsudkom vydaným Okresným súdom Topoľčany vo veci sp. zn. 9P/314/2008, ktorým bolo určené výživné na sumu 100 eur mesačne, uplynulo 10 rokov, náklady na celkové zaopatrenie maloletej sa zvýšili a výška výživného nepokrýva jej potreby. Otec sa s maloletou nestretáva, nie sú v kontakte, výživné je vymáhané exekútorom z dôvodu, že v minulosti si neplnil vyživovaciu povinnosť.

2. Matka na pojednávaniach dňa 17.09.2020 a 08.10.2020 zotrvala na podanom návrhu. Uviedla, že výživné bolo naposledy určené v roku 2010. V minulosti mal otec nedoplatok na výživnom, no aktuálne je platené riadne v sume 100 eur mesačne. Ona býva v prenajatom byte s dvoma deťmi. Aj naďalej poberá invalidný dôchodok. Z dedičstva po matke nadobudla byt, no nemá ho s bratom vyporiadany. Z dedičstva má vyrovnat dlhy, ktoré nemá z čoho zaplatiť. Úvery si brala na zariadenie bytu. Dcéra navštevuje 6. ročník. Syn navštevuje 8. ročník špeciálnej školy a poberá na neho peňažný príspevok na kompenzáciu.

3. Otec na pojednávani dňa 17.09.2020 s návrhom matky nesúhlasil z dôvodu, že jeho výdavky mu neumožňujú uhrádzať vyššie výživné. Býva 2 roky v rodinnom dome v X. v G. na adrese E. B. X. Býva

tam sám, lebo priateľka sa odsťahovala. Nehnutelnosť ani motorové vozidlo nevlastní. V čase poslednej úpravy býval u rodičov. Mal exekúcie a kvôli tomu bol na neho vyhlásený osobný bankrot. Zobral si bezúročnú pôžičku na úhradu dlhov. Peniaze mu chodia na účet syna jeho bývalej priateľky.

4. Otec na pojednávaní dňa 08.10.2020 uviedol, že súhlasí so zvýšením výživného na sumu 120 eur mesačne. Býva spolu s priateľkou a jej 15-ročným synom. Jeho priateľka je nezamestnaná, bez príjmu, výživné poberá vo výške 200 eur mesačne. On platí nájomné a priateľka mu na domácnosť neprispieva. On inú vyživovaciu povinnosť nemá. Okresným súdom Nitra bol oddĺžený, zbavili ho dlhov. Pôžičku (z roku 2020) si zobral z dôvodu, že sa po oddĺžení objavili úvery, o ktorých nevedel.

5. Kolízny opatrovník v správe zo dňa 02.09.2020 a na pojednávaní dňa 08.10.2020 odporučil návrhu matky vyhovieť a zvýšiť výživné s prihliadnutím na vek a odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca a maloletej F., oboznámením sa s obsahom spisov Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/155/2010, 10P/101/2020, 9P/314/2008, 9P/537/2009, 3D/676/2016, pripojenými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

7. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 11P/155/2010-45 zo dňa 27.10.2010 súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej maloletú F. L. zveril do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal platiť výživné na maloletú vo výške 100 eur mesačne so splatnosťou k 21. dňu v mesiaci vopred k rukám matky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27.10.2010.

8. V čase poslednej úpravy výšky výživného matka maloletej poberala rodičovský príspevok vo výške 164,22 eur mesačne, prídavky na dve deti vo výške 64,60 eur mesačne, invalidný dôchodok vo výške 297,10 eur mesačne. Okrem maloletej F. mala vyživovaciu povinnosť k maloletemu J. L., nar. XX.XX.XXXX, na ktorého mala určené výživné vo výške 65 eur mesačne. Maloletá F. bola v priamom zaopatrení matky. Matka mala na ňu výdavky na plienky, hygienické potreby a stravu. Matka obývala s deťmi prenajatý byt (garsónku). Výdavky mala nasledovné: RTVS 4,64 eur, nájomné 128,72 eur, električka 14 eur, Satro 19,82 eur, splátka úveru Cetelem 27 eur, plienky 40 eur mesačne, náklady na MŠ 22,40 a eur strava 22 eur mesačne. Deťom platila poistenie 13 eur mesačne.

9. Otec bol zamestnaný v V. V., a.s. s príjmom cca 339 eur v čistom. Býval u rodičov, ktorým prispieval na domácnosť sumou 100 eur mesačne. Splácal úver 55 eur mesačne a zo mzdy mu boli vykonávané zrážky súdnym exekútorom vo výške 76,87 eur.

10. Otec v súčasnosti býva v prenajatom rodinnom dome na adrese E. B. X, G., X.. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 02.09.2020 vyplýva, že pri šetrení v domácnosti otca dňa 24.08.2020 sa tam nachádzala aj jeho (údajne bývalá) partnerka. V správe mesta X. je uvedené, že na adrese bydliska sa otca nepodarilo zastihnúť. Podľa výpovedí susedov by sa mal v dome zdržiavať spolu so svojou partnerkou. Otec na pojednávaní dňa 08.10.2020 uviedol, že v dome býva s partnerkou a jej 15-ročným synom. Jeho partnerka je nezamestnaná a bez príjmu. Na syna dostáva výživné 200 eur mesačne. Náklady na domácnosť hradí otec maloletej, partnerka mu neprispieva. Otec je od 01.06.2017 zamestnaný v spoločnosti O. R., spol. s r.o., kde za obdobie 01-07/2020 dosiahol celkový príjem 5705,50 eur netto, t. j. v priemere 815 eur mesačne v čistom. Vyživovaciu povinnosť si plní cestou exekútora v súdom určenej výške. Výdavky mimo výživného má nasledovné: nájom 400 eur vrátane energií mesačne, cestovné 20 eur mesačne, telefón 5 eur mesačne, strava cca 100 eur mesačne, pôžička 140 eur mesačne. Centru právnej pomoci spláca po 14 eur mesačne za úhradu preddavku vo výške 500 eur určeného na paušálnu odmenu správcu v konaní o oddĺžení. Uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 29OdK/12/2019-32 zo dňa 26.02.2019 súd vyhlásil na majetok otca maloletej konkurz, uznal konkurz za hlavné insolvenčné konanie, vyzval všetkých jeho veriteľov na prihlásenie svojej pohľadávky a oddĺžil otca maloletej tak, že ho zbavil všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze. Otec maloletej na zákale zmluvy o pôžičke zo dňa 14.07.2020 si požičal sumu 1680 eur, ktorú sa zaviazal splácať po 140 eur mesačne.

11. Matka v súčasnosti spolu s oboma deťmi býva v mestskom nájomnom byte. Poberá invalidný dôchodok vo výške 370,70 eur. Za mesiace 04-05/2020 jej boli vyplatené dávky ošetrovného v celkovej výške 402,20 eur. Je zamestnaná v spoločnosti U. s.r.o. s priemerným mesačným príjmom za obdobie

01/05/2020 vo výške 461 eur. Na syna poberá príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov 19,51 eur mesačne. Poberá prídavky na dve deti vo výške 49,90 eur mesačne. Maloletý J. navštevuje 7. ročník ŠZŠ v V., navštevuje psychiatrickú, psychologickú a zubnú ambulanciu. Výživné na neho je aktuálne určené na sumu 110 eur mesačne. V súčasnosti je na Okresnom súde Topoľčany vedené konanie o zvýšenie výživného na maloletého J., ktoré nie je právoplatne skončené. Maloletá F. navštevuje 6. ročník ZŠ sv. G. L. v V.. V rámci školy navštevuje tanečný krúžok, za ktorý sa platí 20 eur ročne. Matka z dedičstva po matke nadobudla na základe uznesenie Okresného súdu Topoľčany č. k. 3D 676/2016, D not 206/2016 - 73 zo dňa 25.04.2019 byt. S dedičstva má dlhy, ktoré vyrovnané nie sú. Byt nadobudla s povinnosťou výplaty ustupujúcemu spoludedičovi - bratovi jeho zákonného podielu vo výške 17.000 eur. Výška dlhov poručičky predstavovala 9511,45 eur. Matka má nasledovné výdavky: nájomné 257 eur, električka 26 eur, Satro 14,58 eur, plyn 11 eur štvrťročne, poistenie 24,12 eur, telefón 28 eur, telefón detí 2x6 eur, cestovné matky 10 eur, splátky spotrebiteľských úverov (na telefón a chladničku) 2x20 eur, splátky úverov v K. banka aktuálne vo výške 162 eur mesačne (do marca 2020 v sumách 96 a 56 eur, od marca do septembra 2020 v sume 96 eur), daň za komunálne odpady 105 eur ročne. Výdavky na maloletú má nasledovné: triedny fond 10 eur, ZRPŠ 15 eur, exkurzie a výchovné koncerty cca 20 eur, koncoročný výlet 40 eur, strava 15,20 eur mesačne, poplatok za krúžok 2 eurá mesačne. Náklady matky na byt z dedičstva predstavujú: platby spojené s užívaním bytu 96 eur mesačne, električka 10 eur mesačne, plyn 11 eur štvrťročne. Matka tiež uviedla ďalšie výdavky na stravu 350 eur, obuv a ošatenie 150 eur a hygienu 50 eur mesačne.

12. Podľa § 121 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

13. Podľa § 62 ods. 1 ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 4 ZoR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

16. Podľa § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 77 ods. 1 ZoR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

19. Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

20. Podľa § 78 ods. 3 ZoR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

21. Podľa § 166e ods. 1, 2 a 4 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, o oddĺžení rozhodne súd v uznesení o vyhlásení konkurzu alebo v uznesení o určení splátkového kalendára tak, že dlžníka zbavuje všetkých

dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze alebo splátkovým kalendárom (§ 166a <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/7/>>) v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze alebo splátkovým kalendárom. V uznesení súd uvedie znenia zákonných ustanovení, ktoré upravujú, o ktoré dlhy ide. Oddĺžením sa pohľadávky, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze alebo splátkovým kalendárom (§ 166a <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/7/>>), bez ohľadu na to, či boli alebo neboli prihlásené, stávajú voči dlžníkovi nevymáhateľné v rozsahu, v ktorom ho súd zbavil dlhov. Na nevymáhateľnosť pohľadávky voči dlžníkovi súd prihliadne aj bez námietky dlžníka. Orgán verejnej moci je povinný hľadiť na dlžníka vo vzťahu k pohľadávke, ktorá sa stala nevymáhateľná (§ 166b <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/7/>>), ako by na neho hľadel, keby rozhodol o trvalom upustení od vymáhania pohľadávky.

22. Pri určovaní výšky výživného súd posudzoval, či u účastníkov konania došlo k zmene pomerov, pričom na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že od poslednej úpravy výšky výživného k zmene pomerov, tak na strane maloletého dieťaťa, ako aj na strane jeho rodičov, došlo.

23. Od poslednej úpravy výživného prešlo 10 rokov a objektívne došlo k zvýšeniu výdavkov na maloleté dieťa jednak v súvislosti s nárastom životných nákladov a výdavkov na dieťa vyššieho veku, ako aj v súvislosti s nástupom dieťaťa na štúdium na základnú školu. V čase poslednej úpravy malo dieťa dva roky, aktuálne má 12 rokov a navštevuje 6. ročník základnej školy, s čím sú spojené zvýšené výdavky (oproti času predošlej úpravy výšky výživného). Otec si vyživovaciú povinnosť plní riadne, no inak na dieťa neprispieva a osobnú starostlivosť o dieťa vykonáva výlučne matka. K zmene pomerov došlo aj u matky, u ktorej sa čiastočne zvýšil príjem, keďže namiesto rodičovského príspevku 164 eur dosahuje príjem zo zamestnania vo výške cca 460 eur mesačne. Čiastočne sa jej zvýšil aj invalidný dôchodok. Na druhej strane jej vzrástli výdavky na bývanie a tiež úverová záťažnosť, pričom úvery si brala na zariadenie domácnosti a teda aj zabezpečovanie potrieb dieťaťa. Matka síce nadobudla z dedičstva byt, no zároveň aj dlhy, ktoré dosiaľ vyrovnané nie sú. U otca došlo k podstatnej zmene pomerov, nakoľko sa jeho príjem zvýšil zo sumy 339 eur na sumu 815 eur mesačne. Na aktuálnu splátku pôžičky otca súd neprihliadal, nakoľko otec bol v minulom roku Okresným súdom Nitra oddĺžený a s poukazom na § 166e ods. 1, 2 a 4 zákona č. 7/2005 Z.z. nie je možné novú pôžičku odôvodňovať vyrovnaním predošlým dlhom, pričom súd poukazuje na prednostný charakter výživného oproti iným výdavkom. Ak ide o pohľadávku, ktorá vznikla pred vyhlásením konkurzu, táto sa uplatňuje a následne aj uspokojuje v konkurze na základe prihlášky veriteľa u správcu. Iný režim uspokojenia ZKR vylučuje tak, že aj neprihlásené pohľadávky, vzniknuté pred vyhlásením konkurzu, sa stávajú voči dlžníkovi nevymáhateľné, na čo súd prihliada ex offo. Iné je, ak pohľadávka vznikla po vyhlásení konkurzu, na ňu sa tento režim nevzťahuje. Ak osoba tvrdí, že právnym dôvodom vzniku pohľadávky je prefinancovanie skorších úverov, ide o pohľadávky, ktoré mali byť uspokojované v konkurze a nie prefinancované dlžníkom novým úverom. Potom by oddĺženie strácalo význam. Otec zároveň uhradza nájom vo výške 400 eur, pričom partnerka mu na domácnosť neprispieva, čo je pri existencii jeho vyživovacej povinnosti neprípustné, keďže takýmto spôsobom fakticky zabezpečuje výživu iných osôb, voči ktorým vyživovaciú povinnosť nemá.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené súd zvýšil výživné otca na sumu 170 eur mesačne, čo predstavuje 20,86 % z čistého príjmu otca. Vzhľadom na vek maloletého dieťaťa je súdom určená výška výživného primeraná príjmovým schopnostiam otca a zodpovedá odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa. Súd tak s prihliadnutím na schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov zvýšil výživné otca na maloletú zo sumy 100 eur mesačne na sumu 170 eur mesačne, v súlade s § 77 ods. 1 ZoR s účinnosťou od podania návrhu, t. j. od 02.07.2020. Výšku výživného určil súd aj s prihliadnutím na § 62 ods. 4 ZoR, v zmysle ktorého pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará, a § 62 ods. 5 ZoR, v zmysle ktorého má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov.

25. V súvislosti so zvýšením výživného vznikol otcovi nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 02.07.2020 do 30.09.2020 vo výške 207,74 eur. Táto suma predstavuje rozdiel medzi zvýšeným výživným za uvedené obdobie vo výške 504,51 eur (164,51 eur za 30 dní v mesiaci júl 2020 + 2x170 eur za mesiace august a september 2020) a už zaplateným výživným 296,77 eur (96,77 eur = pomerná časť zo zaplatenej sumy 100 eur za 30 dní v mesiaci júl 2020 + 2x100 eur zaplatených za mesiace august a september 2020). Vzhľadom na príjmové schopnosti otca súd nedoplatok na zročnom výživnom otcovi povolil zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 10 eur splatných spolu s bežným výživným počnúc

právoplatnosťou rozsudku k rukám matky s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

26. Týmto rozsudkom súd zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 11P/155/2010-45 zo dňa 27.10.2010 v časti výšky výživného.

27. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) v znení neskorších zmien.